

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 22 marca 2019 r.

Poz. 1746

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR PNIK-I.4102.7.2019 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 20 marca 2019 r.

w sprawie nadania nazwy szkole

Na podstawie art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1103) w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1389) zarządza się, co następuje:

§ 1. Szkole Podstawowej im. Piotra Szymanka w Ręcznie nadaje się nazwę: Szkoła Podstawowa w Ręcznie.

§ 2. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.

Uzasadnienie

Obowiązująca od dnia 21 października 2017 r. ustawa z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1389), zwana dalej ustawą o zmianie, w art. 2 nałożyła na organy jednostek samorządu terytorialnego obowiązek zmiany nazw jednostek organizacyjnych upamiętniających osoby symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy.

W przypadku niewypełnienia ww. obowiązku wojewoda, na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1103), zwana dalej ustawą, w terminie 3 miesięcy od dnia w którym upłynął termin do zmiany nazwy wydaje zarządzenie zastępcze. Wydanie zarządzenia zastępczego wymaga opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy.

W związku z upływem terminu wyznaczonego dyspozycją art. 2 ustawy o zmianie i niedokonaniem zmiany nazwy Szkoły Podstawowej im. Piotra Szymanka w Ręcznie, którą Wojewoda Łódzki uznaje za naruszającą dyspozycję art. 1 ustawy, wszczęto procedurę w sprawie nadania nowej nazwy tej szkole. Wystąpiono do Wójta Gminy Ręčno z prośbą o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie, tj. wskazanie pełnego i aktualnego brzmienia nazwy szkoły, przekazanie dokumentów, które to potwierdzają, w szczególności uchwały Rady Gminy (wraz z uzasadnieniem) i statutu szkoły oraz szczegółowego uzasadnienia wybrania nazwy/patrona dla ww. szkoły.

Pismem z dnia 28 lutego 2019 r., znak: EK.445.1.2019, Wójt Gminy Ręčno przekazał wyjaśnienia oraz dokumenty potwierdzające ww. nazwę szkoły - statut szkoły oraz kserokopie dokumentów z księgi pamiątkowej z 1980 r.

W ocenie Wojewody Łódzkiego nazwa Szkoły Podstawowej im. Piotra Szymanka w Ręcznie wypełnia dyspozycję art. 1 ustawy, gdyż nazwa szkoły upamiętnia osobę propagującą komunizm w rozumieniu przepisów niniejszej ustawy.

Piotr Szymanek urodził się 6 lutego 1895 r. w Bąkowej Górze w rodzinie chłopskiej. Po ukończeniu gimnazjum i kursów handlowych w Częstochowie pracował w różnych fabrykach w tym mieście w okresie 1909-1912 jako robotnik. Następnie wyprowadził się do Warszawy. W 1916 r. przymusowo wysłany przez okupacyjne władze niemieckie do pracy w zakładach przemysłowych na terenie Rzeszy. Po powrocie do wolnej Polski pracował początkowo w spółdzielniach wiejskich, a później rozpoczął własną działalność gospodarczą. Od 1918 r. był członkiem radykalnego Polskiego Stronnictwa Ludowego „Wyzwolenie” sprawując funkcję sekretarza Zarządu Powiatowego w Piotrkowie Trybunalskim i Radomsku, a po wejściu partii w skład powstałego w 1931 r. Stronnictwa Ludowego został sekretarzem Zarządu Powiatowego SL w Piotrkowie Trybunalskim oraz sekretarzem Zarządu Wojewódzkiego SL w Łodzi. Jednocześnie udzielał się w młodzieżowym ruchu ludowym gdzie pełnił funkcję prezesa Zarządu Powiatowego lewicowego Związku Młodzieży Wiejskiej Rzeczypospolitej Polskiej „Wici” w Piotrkowie Trybunalskim oraz członka Zarządu Wojewódzkiego ZMW „Wici” w Łodzi. Podczas II wojny światowej działał w politycznej (Stronnictwo Ludowe „Roch”) i wojskowej (Bataliony Chłopskie) konspiracji ludowej. W BCH sprawował dowództwo Komendy Obwodu w Piotrkowie Trybunalskim. Jak czytamy w publikacji „Włodarze województwa łódzkiego”: (...) *w swych poglądach politycznych Szymanek szybko zaczął odchodzić od oficjalnego stanowiska SL, popierającego legalne władze Rzeczypospolitej na uchodźctwie, na rzecz akceptacji hasel głoszonych przez komunistyczną Polską Partię Robotniczą, akceptującą przyłączenie polskich Kresów Wschodnich do Związku Sowieckiego i domagającą się rządów „sojuzsu robotniczo-chłopskiego”*. Efektem tej ewolucji ideowej było przejście w 1943 r. Szymanka i za jego namową części żołnierzy z piotrkowskich struktur BCH do Gwardii Ludowej, która stanowiła zbrojne ramię komunistycznej Polskiej Partii Robotniczej. PPR jawnie występowała przeciwko Rządowi Polskiemu na uchodźctwie i Delegaturze Rządu RP na Kraj oraz armii Krajowej. W komunistycznej partyzantce doszedł do „stanowiska” członka Sztabu Okręgu Łódzkiego AL. Równoległe współtworzył prokomunistyczne konspiracyjne Stronnictwo Ludowe „Wola Ludu”. Po przekształceniu tej partii w 1944 r. w Stronnictwo Ludowe (tzw. lubelskie) piastował funkcje m.in. prezesa Zarządu Wojewódzkiego (dot. woj. łódzkiego). Był członkiem Krajowej Rady Narodowej, tj. samozwańczego podziemnego parlamentu polskiego utworzonego i kontrolowanego przez Polską Partię Robotniczą. Działał także w jej wojewódzkich i powiatowych strukturach na terenie województwa łódzkiego. Współorganizował konspiracyjną Powiatową Radę Narodową w Piotrkowie Trybunalskim i kierował nią jako przewodniczący. Po zakończeniu wojny na ziemi piotrkowskiej zaangażował się w działanie na rzecz przekonania lokalnych dowódców partyzantki poakowskiej do „wyjścia z lasu”. W latach 1947–1950 sprawował funkcję Wojewody Łódzkiego. W 1951 r. odszedł z życia politycznego. Kilka lat później powrócił na krótko (1957-1959) do pracy w administracji państwowej jako przewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Łodzi. Szymanek cały czas działał aktywnie w prokomunistycznym ruchu ludowym jako wiceprezes Naczelnego Komitetu Wojewódzkiego SL (1946-1949), członek Naczelnego Komitetu Wykonawczego SL (1945-1949), prezes Komitetu Wojewódzkiego Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego w Łodzi (wybrany w 1956 r.) oraz członek Naczelnego Komitetu ZSL, a także reprezentant tej partii w Sejmie Ustawodawczym i „Sejmie” PRL (II i III kadencja). Zmarł 18 sierpnia 1975 r. w Warszawie.

Zgodnie z wykładnią językową „symbolizować” oznacza przedstawiać coś pod postacią symbolu, być symbolem czegoś. Z kolei „propagować” to szerzyć, upowszechniać idee, hasła, myśli (zob. Słownik Języka Polskiego, oprac. E. Sobol, Warszawa 2005 r.).

W ocenie Wojewody Łódzkiego decydujące znaczenie dla uznania nazwy szkoły za niezgodną z art. 1 ustawy ma zatem polityczna i ideowa działalność Piotra Szymanka oraz jego ścisły związek z ustrojem komunistycznym.

W związku z powyższym stwierdzić należy, że fakt honorowania wskazanej postaci w nazwie szkoły sprawa, iż posiada ona charakter nazwy upamiętniającej osobę ściśle związaną z ustrojem komunistycznym, a zatem symbolizującą komunizm.

Warunkiem formalnym wydania zarządzenia zastępczego w przedmiotowej sprawie jest zasięgnięcie opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Pismem z dnia

14 stycznia 2019 r., znak: BW-I.020.9.2019, wystąpiono do Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, z wnioskiem o wydanie opinii potwierdzającej niezgodność nazwy Szkoły Podstawowej im. Piotra Szymanka w Ręcznie.

Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, wydał pisemną opinię z 13 marca 2019 r., znak: BUW-940-16(7)/19, w której potwierdził niezgodność nazwy Szkoły Podstawowej im. Piotra Szymanka w Ręcznie z ustawą. Wydając zarządzenie zastępcze uznano, iż opinia sporządzona została przez podmiot legitymujący się odpowiednimi uprawnieniami oraz wiedzą fachową, ponadto jest logiczna i przekonująca.

Wojewoda Łódzki, po dokonaniu własnej analizy nazwy Szkoły Podstawowej im. Piotra Szymanka w Ręcznie podziela więc także wnioski płynące z ww. opinii, uznając konieczność zmiany nazwy Szkoły Podstawowej im. Piotra Szymanka w Ręcznie, jako sprzecznej z art. 1 ust. 1 ustawy.

W związku z powyższym, z uwagi na treść art. 6 ust. 2 ustawy oraz treść art. 2 ustawy o zmianie ustawy Wojewoda Łódzki uznał za zasadne wydanie zarządzenia zastępczego nadającego Szkole Podstawowej im. Piotra Szymanka w Ręcznie nazwę Szkoła Podstawowa w Ręcznie.

Zarządzenie zastępcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

Wojewoda Łódzki

Zbigniew Rau

Otrzymują:

1. Rada Gminy Ręczno
2. Wójt Gminy Ręczno